

PRO Actiunea Catolica Romana

Roma - Anul XII

Tribuna libera pentru unirea Bisericilor fundata in 1955 de
CONSTANTIN DRAGAN

Martie 1967 - N. 127

Catre un desghet al situatiei religioase in EST

Dupa tensiunea care in ultimii ani a caracterizat raporturile Bisericii catolice cu regimul politic din Polonia, incep sa apară la orizont primele semne ale unui apropiat și — e de sperat — posibil « desghet ».

Simpptome de îmbunătățire a acestor raporturi s'au avut în urma recente vizite a asistentului general al Acțiunii Catolice Italiene, Mgr. Franco Costa, în Polonia, când arhiepiscopul catolic de Wrocław, Mgr. Boleslav Kominek, a fost autorizat să participe la întrunirile Secretariatului pentru ne-creștini, la Roma. De subliniat că din Decembrie 1965, adică dela încheierea Conciliului Ecumenic Vatican II, nici un episcop polonez n'a mai părăsit teritoriul național.

Un alt simptom al acestei « destineri » trebuie văzut în recenta instituire a unei comisii speciale chemată să examineze problemele care au determinat criza dintre conducătorii politici și episcopatul polonez, criză culminată cu refuzul vizei de intrare în Polonia a Sfântului Părinte și a episcopilor occidentali, care doreau să participe la marea procesiune pentru celebrarea mileniului de creștinism al poporului polonez, la Czeskôhova.

Mijlocitor al proiectului acord între Sf. Scaun și guvernul polonez e încă odată Mgr. Agostino Casaroli, Subsecretar de Stat al Congregației pentru Afacerile Bisericești Extraordinare ale Vaticanului, și unul dintre exponenții de prim plan ai « diplomației negre », căruia i se datorează acordurile — ce-i drept destul de efemere — cu guvernele de la Budapesta și Praga pentru normalizarea situației Bisericii catolice în aceste două țări, și mai norocosul acord cu Jugoslavia, care a făcut posibil un schimb de reprezentanți între Sfântul Scaun și guvernul dela Belgrad.

Obiectivele principale ale actualei misiuni încredințate monsigniorului Casaroli sunt: 1) continuarea negocierilor în vederea stipulării unui acord pentru un « modus vivendi » al Bisericii catolice în Polonia pe baze analoge convențiilor cu alte State socialiste. (Acord și nu Concordat, în sensul curent al cuvântului, cum a subliniat într-o recentă conferință de presă o personalitate a Serviciului de Presă al Vaticanului).

Al doilea obiectiv al « misiunii Casaroli » la Varșovia ar fi examinarea problemelor care au decurs din recenta polemică dintre autoritatea de Stat și ierarhia catolică în Polonia în legătură cu o seamă de chestiuni de importanță capitală pentru Sf. Scaun, ca de pildă recunoașterea exclusivă răspunderii a Vaticanului privitor la materiile religioase din programul de învățământ al seminarilor.

În legătură cu acordul în curs de negociere, un funcționar de la Secretariatul de Stat al Vaticanului a insistat să ne dea câteva lămuriri importante pentru o mai bună și mai sigură înțelegere a scopurilor misiunii Mgr. Casaroli la Varșovia.

Tema acordului actual e destul de complexă — a spus interlocutorul nostru. De aceea tratativele pentru a jungerea la acest acord au fost destul de anevoioase.

În primul rând Sfântul Scaun trebuia să evite unele clauze care, în acordurile cu alte State din spațiul socialist nu deschideau probleme pasibile de interpretare contradictorii pe care le-ar putea implica aceste clauze într-o convenție cu guvernul polonez. Una din clauzele acestea era aceea privitoare la actualele frontiere ale Poloniei spre Germania. Vaticanul nu putea renunța la o veche normă a politicii sale, aceea de a nu recunoaște schimbate din punct de vedere juridic frontierele Stateilor care întreține legături diplomatice, atât timp cât aceste schimbări nu sunt ratificate pe plan internațional. Acesta este, în realitate, adevăratul « punctus dolens » al misiunii Casaroli în Polonia.

Revista catolică « Il Regno » subliniază « spiritul pozitiv » al speratului acord, care va fi posibil numai în cazul când aspirațiile legitime ale Bi-

sericii vor fi respectate.

Contactele trimisului Vaticanului la Varșovia se vor limita la probleme de natură birocratică — se precizează la Roma. Limitele discuțiilor sale cu autoritățile politice poloneze au fost de altfel precizate în mod clar de Cardinalul-Primate Wyszynski, și coincid cu dispozițiile Vaticanului, care nu vrea să dea impresia unei diminuări a autorității Cardinalului, acordând trimisului său o totală autonomie a inițiativelor.

Trebuie să spunem că cercurile vaticane privesc cu destul scepticism această « misiune de pace » a prelatului, relevând că singurul său succes real în spațiul socialist e până acum acordul cu guvernul de la Belgrad pentru un schimb de reprezentanți în sarcinai cu rezolvarea problemelor de moment. Precedentele două misiuni încredințate monsigniorului Casaroli s'au rezolvat, pe planul realităților concrete, în tot atâtea insuccese: după semnarea acordului din 1964 cu guvernul de la Budapesta, persecuțiile împotriva Bisericii catolice au devenit și mai înverșunate, iar epi-

scopii propuși de Mgr. Casaroli au fost destituiți, imediat după înapoarea prelatului la Roma, și înlocuiți cu oameni de încredere ai regimului; cât despre misiunea reprezentantului Vaticanului la Praga, farsa jucată de guvernul cehoslovac Sfântului Scaun astăzi nu mai e un mister pentru nimeni. În timp ce, cu consimțământul autorităților politice ale țării sale, Arhiepiscopul Josef Beran se afla în sbor spre Roma pentru a primi investirea de Cardinal, radio-Praga și întreaga presă cehoslovacă anunțau depunerea Primatului « transfug ».

Anunțata vizită oficială a Sefului Statului polonez, Edward Ochab, în Italia și probabil în Vatican, e pentru cei care privesc cu scepticism această nouă încercare a Vaticanului de a stabili o punte între Roma și lumea catolică din spațiul socialist una din puținele garanții de succes ale « misiunii Casaroli » la Varșovia.

De rândul acesta — comentează cu malițiozitate aceiași sceptici — Casaroli va însoți la Roma un Sef de Stat și nu un alt Primate « transfug ».

Schimb de reprezentanți între Sfântul Scaun și Uniunea Sovietică

În recenta întâlnire a Papii cu Președintele Podgorni s'ar fi ajuns la un acord de principiu asupra unui schimb de reprezentanți între Sfântul Scaun și Uniunea Sovietică.

După « observatorul » religios al cotidianului roman « Il Messaggero », care dedică senzaționalului știri un lung articol în prima pagină, « trimeșii » aceștia îi vor reprezenta personal pe cei doi Sefi de Stat; însărcinările lor se vor limita la tratarea problemelor de moment indicate de una din părți sau de amândouă. Formula aceasta ar trebui să suplinească recunoașterea juridică a celor două State (Vatican și URSS). Acordul va fi ulterior perfecționat de două comisii reprezentând respectiv Sfântul Scaun și Uniunea Sovietică.

« Trimeșii » — denumirea lor formală nu se cunoaște încă — se vor bucura de un « status » intermediu între acela al Nunțiilor apostolice (acreditați pe lângă șefii de Stat) și acela al Delegațiilor apostolice (acreditați pe lângă ierarhiile episcopale locale).

Problema schimburilor de reprezentanți e strâns legată — și în cercurile romane se speră că va fi chiar condiționată — de problema libertății religioase, de altfel menționată de comunicatul oficial al vizitei Președintelui sovietic în Vatican ca una din temele convorbirii dintre Paul VI și Podgorni.

După agenția de presă « Religioni d'Oggi », în general bine informată, Podgorni ar fi dat asigurări Papii că tema libertății religioase și aceea a « garantării libertății în cadrul legalității socialiste a cetățenilor » își vor avea « locul convenit » în noua Constituție sovietică în curs de elaborare.

« E știut — serie autorul articolului din « Il Messaggero », că o nouă Constituție, care o va înlocui pe cea staliniană din 1936, e în fază de pregătire în URSS. Constituția actuală recunoaște dreptul la libertate al propagandei anti-religioase, dar nu și pe acela al propagandei religioase. În manifestările mai recente ale publicității oficiale sovietice rigurozitatea polemicii anti-religioase nu s'a atenuat; au fost, însă, revăzute metodele acestei campanii, cu scopul evident de a le adecua realității situației actuale, care ne învață că după o jumătate de veac de regim comunist și de propagandă anti-religioasă, sentimentul religios e încă viu în multe grupuri ale populației, și e răspândit chiar în rândurile tinerețului crescut și educat în principiile ateismului ».

« Nu se poate ști dacă Nikolai Podgorni, în răspunsul dat Papii și-a luat sau nu angajamente precise asupra temei libertății religioase, așa cum nu se poate ști dacă în adevăr noua

Constituție sovietică va trata această problemă cu mai mult spirit de dreptate », serie autorul articolului citat. Dacă așa ar fi, instaurarea unor raporturi cuasi-diplomatice între Sfântul Scaun și Uniunea Sovietică ar primi fără îndoială o semnificație și mai interesantă. Rămâne acum de așteptat ca acordul să fie perfecționat ».

În linii mari acordul acesta a fost discutat în 27 Aprilie 1966, în convorbirea dintre Paul VI și Ministrul de externe sovietic Gromiko.

Comentând știrea, care deși reproducă de un singur ziar a avut un vast ecou în cercurile politice și religioase italiene, un exponent laic al Bisericii catolice ucrainiene de rit oriental, (care, cum desigur știți, a avut în Rusia soarta avută în România, fiind disolvată în timpul lui Stalin) în interviu acordat unui grup de ziariști reprezentând exilul rusesc în Italia, nu și-a ascuns scepticismul în legătură cu o posibilă acțiune a Vaticanului pentru reștabilirea acestei Biserici în drepturile promise de noua Constituție sovietică tuturor religioșilor de pe teritoriul național.

« Soarta Bisericii catolice ucrainiene de rit oriental ar putea deveni pentru sovietici un instrument de șantaj. Si e greu de prevăzut cum ar reacționa la un asemenea șantaj Vaticanul, al cărui obiectiv principal în momentul de față e obținerea unor garanții oficiale privitor la libertatea de acțiune a propriilor ei Păstori, episcopi latini, în țările baltice, unde catolicismul numără cei mai mulți adepți ».

Vaticanul, însă, ar trebui, să pună problema libertății religioase în bloc și nu pe sectoare, fiindcă o renunțare fie chiar temporală la revendicarea dreptului la viață al Bisericii catolice de rit oriental ar putea definitivă o situație, adică moartea acestei Biserici; ceace ar însemna o trădare a încrederei pe care catolicii ucrainieni s'au pus o în abilitatea politică a actualului Papi ».

Ar fi prea frumos, ar fi o adevărată minune a lui Dumnezeu dacă noua Constituție sovietică ar reveni asupra deciziei care a făcut posibilă această nedreptate strigătoare la cer, acest arbitriu. Dacă minunea aceasta se va produce totuși, ea se va datoră rugăciunilor arhiepiscopului-martir al Bisericii supramate, Monsiorului Štěpán, care e un sfânt, și rugăciunilor creștinilor din Ucraina rămași credincioși Bisericii catolice, care așteaptă întoarcerea în Patrie a Primatului lor ».

« Noi sperăm în această minune care ar putea fi începutul convertirii Rusiei prezisă de Sfânta Fecioară Maria la Fatima. 1967 nu e oare anul semi-centenarului aparițiilor de la Fatima?... »

N. Grigorescu: Tărăncuta

Sfântul împartit

« Căile Providenței sunt infinite », spune un vechi proverb italian. În cazul Sfântului Nicolae dela Bari, Episcop de Mira în Asia Minoră, « căile Domnului » se identifică cu căile ecumenismului veacului nostru.

Sfântului Nicolae, unul din sfinții cei mai venerați atât în Orient cât și în Occident, i-a fost hărăzit să devină, cu rămășițele sale pământești care vor fi împărțite între orașul Bari, unde au fost aduse în 1087 de un grup de negustori, și orașul Volos, în Grecia, unde Sfântul s'a născut, un inel de legătură între catolici și ortodocșii greci.

După o informație apărută de curând în presa italiană, « o parte » din oasele Sfântului protector al navigatorilor, al copiilor și al fetelor de măritat, vor fi restituite grecilor ortodocși care le revendică de mulți ani. De rândul acesta, însă, n'ar fi vorba de o revendicare, ci de o simplă dorință exprimată Arhiepiscopului Mitropolit de Bari, Nicodem, de Priorul catedralei din Volos, Damaskinos, cu ocazia unei călătorii de studii în Grecia a prelatului italian, care e și Priorul Bazilicii Sfântului Nicolae din Bari. Intors în Italia, Mitropolitul Nicodem a vorbit Papii despre cererea grecilor, care își iubesc Sfântul nu mai puțin decât îl iubesc populația de la Bari, și despre oportunitatea unui gest care s'ar încadra în « noul curs » ecumenic.

Problema e extrem de complexă și, din cât s'a putut afla, Papi și colaboratorii săi intimi au studiat-o în amănunt, sub toate aspectele. După o serie de consultări discrete între Vatican și numeroase personalități religioase și civile dela Bari, s'ar fi ajuns la hotărârea amintită mai sus: aceea a unei parțiale transportări în Grecia a rămășițelor pământești ale Sfântului Nicolae și ale câtorva relicve ale sale.

Privitor la relicve, s'a vorbit numai de « câteva obiecte », care încă n'au fost precizate în detaliu, socotindu-se că venerația ortodocșilor va fi oricum satisfăcută de întoarcerea în patrie a acestor obiecte care, independent de cantitatea și de natura lor specifică, sunt în orice caz importante din punct de vedere religios.

Mai delicată — și datorită reacțiilor ușor de prevăzut în masa populației dela Bari, care e tot atât de devotată Sfântului lor ca neapolitanii Sfântului Gennaro — e problema alegerii câtorva « părți » ale scheletului de transferat în Grecia. Se vorbește — dar e vorba de simple svonuri și ipoteze — de o mână și de un braț al Sfântului.

Cum era de așteptat, știrea a făcut enormă impresie în rândurile populației din Bari (care încă în 1087, an al transferării relievei în Italia, a

făcut din Sfântul oriental patronul orașului) ajungând până în Parlament, și într-o formă destul de curioasă.

Răspunzând instanței prezentate de deputatul barez Manlio Livio Cassandro în legătură cu această translație a moaștelor Sfântului Nicolae, Subsecretar taru, la Externe, deputatul Lupis, a afirmat că la inițiativa acestui dar « Sfântul Scaun e cu totul străin », și că relieva care va fi dăruită consistă dintr-o « bucată de stofă rămasă în contact cu trupul Sfântului și dintr-un fragment al funiei cu care corpul acestuia a fost legat de corabia ce-l transporta la Bari ».

Legenda translației oaselor Sfântului Nicolae se îmbogățește astfel cu un amănunt inedit: de funia aceasta nimeni nu știe nimic, și nu există nici un fel de urmă a ei la Bari, nici chiar în amintiri sau în legende populare.

Cât despre bucată de stofă, experții hagiografi precizează că trupul Sfântului, adică oasele sale, n'au venit niciodată în contact cu nici un fel de țesătură sau de alt material de protecție, de oarece ele au fost totdeauna păstrate într-o criptă săpată în stâncă, sub pavimentul criptei unde astăzi sunt venerate. În aproape o mie de ani au fost scoase afară o singură dată: în 1953, când temelile templului au fost restaurate. Au rămas timp de patru ani închise într-o urnă sigilată care în 1957 a fost repusă în normantul primitiv.

Cât privește « dezinteresarea » Vaticanului în această inițiativă a darului, teza susținută de deputatul Lupis e deadreptul absurd. Lăsând la o parte imposibilitatea formală a unei asemenea dezinteresări (Bazilica Sfântului Nicolae depinde direct de Sfântul Scaun) e pur și simplu ridicol să se susțină că un gest de importanță și semnificație acestuia ar putea fi nu îndeplinit dar nici măcar propus fără consimțământul Vaticanului.

Cultul Sfântului Nicolae a constituit de-alungul veacurilor o legătură puternică între Italia și Orientul creștin. Bari a fost totdeauna ținta pelerinilor din Răsărit. Există, la Bari, chiar o comunitate ortodoxă de la care a rămas « o biserică în perfect stil rusec. Trebuie apoi amintit că în cripta Sfântului s'a ținut, în 1098, Conciliul convocat de Papa Urbano II la care au participat 198 Părinți latini și greci. În vremuri mai recente în Bazilica Sfântului a fost deschisă o capelă ortodoxă. În timpul Conciliului Vatican II, observatorii ortodocși au venit în grup la Bari pentru a se închina Sfântului; iar de ziua Patronului orașului se celebrează o liturghie ortodoxă solemnă în Catedrala-bazilică ».

Cultura după Conciliu

Că Vaticanul II a fost Conciliul care a avut cel mai vast ecou în conștiința umanității ne-a dovedit-o în anii din urmă fermentul care la toate nivelurile vieții bisericești și sociale i-a continuat opera de înnoire, de transformare a structurilor Bisericii și societății. N'am fi crezut, însă, ca acest ecou să fie încă atât de viu și de operant în rândurile publicului « anonim », a cărui atenție e continu solicitată de ispitele și chemările de moment ale « veacului ». Ne-a demonstrat-o, prin masiva sa participare la masa rotundă organizată de Uniunea Italiană pentru Progresul Culturii, publicul român.

A deschis discuția, a cărei temă era « Cultura după Conciliu », vicepreședintele Uniunii, avocatul Vittorio Veronesi, relevând faptul că în Italia fermentul cultural post-conciliar e mai puțin activ decât în alte țări, și aceasta datorită unei prejudecări moștenite de la veacul trecut care despărta fenomenul religie de fenomenul cultură. Distanțele stabilite între aceste două lumi de veacul mitului rațiunii tind astăzi să se scurteze din ce în ce, să dispară chiar, religia redevenind sensul vital al culturii. Iată de ce Vaticanul II, acest Conciliu care propune întregii omeniri o nouă formă de conviețuire și de dialog, trebuie considerat un fapt cultural, expresia cea mai înaltă, cea mai pozitivă a culturai veacului nostru.

Accentul intervenției profesorului Carlo Arturo Jemolo de la Universitatea din Roma a căzut tocmai pe acest aspect al înnoirii spiritului culturale contemporane prin Conciliu, care proclamând multiplicitatea culturale a ieșit din schemele tradiționale ale culturai iudaico-greco-romane, căutând în alte culturi un aliment nou pentru Adevărul său. « E o experiență care trebuie dusă mai departe, cu răbdare, cu speranță, cu convingerea de a corespunde unei sugesții dumnezeiești ».

Pentru profesorul Cotta Conciliul Vatican II rămâne cel mai viu punct de convergență al unor forțe mondiale, intercontinentale și inter-rasiale care s'a avut reodată. Fenomenul acestei « unanimități realizată prin multiplicitate e el însuși un fapt cultural de dimensiuni uriașe.

S'ar putea obiecta — a spus prof. Cotta — că această căutare a Adevărului în culturi întemeiate pe alte postulate decât cele care constituie temeliile culturai creștine, a dus la răsoaie ideologice și chiar la răsoaie religioase.

Există, însă, în spatele fiecărei ideologii și al fiecărui adevăr parțial nu numai certitudinea unei posibilități, ci aceea a unei datorii de bună înțelegere și de conviețuire universală. Biserica Conciliului a revelat oamenilor această certitudine care se identifică cu fondul conștiinței lor comune. Conciliul a devenit Cuvântul acestei conștiințe mondiale, care postulează nu numai coexistența diferitelor culturi, ci o conviețuire pașnică și aducătoare de roade pozitive.

Impotriva falselor interpretări ale acestui pluralism cultural promovată de Biserica Conciliului s'a ridicat, cu o severitate pe care publicul conferin-

țelor sale nu i-o cunoștea, profesorul Elemire Zolla, criticând această « cursă de întrecere a Bisericii cu lumea modernă », extrem de primejdioasă pentru creștinism întrucât promovează posibilismul, relativismul și alte atitudini filosofice negative și desărgate.

O deschidere față de culturile extra-europene? Foarte bine, cu condiția, însă, de a păstra intacte bunurile sacre, adevărurile transcendente la care Biserica nu poate renunța.

Se recunoște drepturile rațiunii? Foarte bine, dar atunci nici un fel de indulgență față de anumite forme ale iraționalismului modern exprimat de o seamă de ucigătoare locuri comune. Gândirea mondială tinde azi să se învâluie în nori de cuvinte care n'au sens sau au sensul tragic al abdicării totale. O cultură critică are datorită de a demasca asemenea beții de cuvinte. Există o armă care poate împărștia acesti nori: e tocmai raționalitatea, exercitată cu modestie și cu răbdare pentru a denunța o anumită castă care s'a autoînstituit interpretă a Conciliului. Casta aceasta nu se referă niciodată la cutare sau cutare Constituție conciliară; ea se mulțumește să vorbească vag de un « spirit al Conciliului ». În virtutea acestei prezumții, acestei siguranțe de a fi deponitarii unui indoelnic « spirit » acești uzurpatori și mistificatori ai doctrinei Conciliului se auto-incoronază legistatori și judecători ».

Adevărul e că în jurul Conciliului s'a jertit un întreg sistem de declarații bazat pe o seamă de fraze făcute, care distrug tot ceea ce e sacru.

Un alt abuz al acestor preținși interpretări ai Conciliului e acela de a împărși în « miei și în țapi » pe cei ce se ocupă de Liturghie sau de teologie. Suntem judecați pe baza unor scheme mai mult sau mai puțin parlamentare: cine apără latina și dreapta, cine e contrar latinei ca limbă de cult e la stânga; cine vrea păstrarea cântului gregorian și un reacționar, cine vrea să-l distrugă înlocuindu-l cu jazz-ul sau cu șansoneta e un progresist. Cine se împotrivesc straniului spiritualism materialist al lui Theillard de Chardin e atacat, cine îl preamărește e laudat. Există în subfondul acestor atitudini polemice o formă de șantaj politic.

A sosit momentul ca respectând întocmai cele hotărâte de Conciliu să fie respectată și libertatea acelor care iubesc vechea tradiție a Sfinților, a acelor care regretă inegalabila frumusețe a liturghiei latine și a cântului gregorian. Noi cerem ca toleranță și generozitatea de vederi a Bisericii înnoite de Conciliu să nu se transforme în persecuție sau în umilire a celor care înțeleg să rămână păstrătorii patrimoniului de religiozitate și de artă al Bisericii. Păstrători și paznici cu atât mai îngrijorați de soarta acestui patrimoniu cu cât distragătorii săi se fac mai îndrăzneți, mai agresivi ».

Vicepreședintele Uniunii italiene pentru Progresul Culturii a încheiat discuția propunând o largire și o continuare a acestor debateri culturale post-conciliare și a recomandat ca bază sigură a discuțiilor viitoare cunoașterea Constituțiilor Conciliului.

Cincizeci de ani de la aparițiile de la Fatima

Al cincizelea aniversar al aparițiilor Maicii Domnului la Fatima, în Portugalia, a fost comemorat cu solemnitate la Roma, cu o ceremonie religioasă în Capela Borghese din Bazilica Santa Maria Maggiore și cu o manifestație culturală în aula magna a Ateneului Antoneliano.

În cursul serviciului divin de la Santa Maria Maggiore, Cardin. Da Costa Nunes a scos în evidență coincidența mesajilor Sfintei Fecioare de la Lordeș și Fatima.

« Trăim într-o epocă de lupte, de desbinări, și de vrajăbă — a spus Cardinalul; e o epocă de răsturnare a valorilor, de desintegrare a ordinii sociale, de căutare frenetică a plăcerilor materiale și de împotrivire față de tot ceea ce înalță și înobilează persoana omenească, creată de Dumnezeu ».

Într'un moment atât de primejdios pentru destinele omului e necesar să ne amintim că numai rugăciunea și pocăința, predicată de Maica Domnului la Lourdes și la Fatima, pot schimba cursul evenimentelor ».

Comemorarea aparițiilor și a mesajului de la Fatima a continuat, cum spuneam, cu manifestația culturală de la Ateneul Antoneliano la care au participat mii de persoane.

Enormul interes manifestat de public pentru această comemorare se datoră desigur științelor puse în circulație de presa romană în legătură cu anunțata conferință a Card. Ottaviani, pro-Prefect al Congregației pentru Doctrina Credinței. După anticipările ziarelor din Roma — de altfel imediat desminșite — urma ca Președintele Congregației (în ale cărei arhive se păstrează, în plic sigilat, ultima parte a mesajului de la Fatima), să facă cunoscută această parte a profeției rămasă secretă.

Ce este acest misterios « secret de la Fatima », atât de « teribil » încât Biserica ezită să-l împărștășească omenirii?

Cum desigur știți — fiindcă de aparițiile Maicii Domnului și de primele două « puncte » ale mesajului încredințat de Sfânta Fecioară celor trei copii portughezi cărora li s'a arătat, s'a scris atâtea în toate limbile pământului — minunea de la Fatima coincide cu data de naștere a comunismului sovietic.

De aceea mulți comentatori ai mesajului, printre care și Patriarhul Lisabonei, Card. Cerejeira, a cărui cuvântare a precedat conferința Card. Ottaviani, consideră acest mesaj drept un răspuns al Maicii Domnului la « eresia veacului nostru, care e comunismul ateu », tot așa cum profeția de la Lourdes trebuie considerată un răspuns la raționalismul veacului trecut.

« Rusia se va converti » — a anunțat la Fatima Maica Domnului, în prima parte a mesajului. Trebuie interpretată această « convertire » ca un act oficial de unire a Bisericii ortodoxe a Rusiei cu Biserica catolică, sau mai curând ca o radicală transformare ideologică și politică a Uniunii Sovietice? Timpul ne-o va spune. Partea aceasta a mesajului nu poate să nu impresioneze dacă finem seamă că alte două profeții, pronunțate în același ciclu al aparițiilor de la Fatima, s'au adevărit întocmai: una anunța sfârșitul apropiat al războiului din 1914-1918, într'un moment în care evenimentele nu îngăduiau nici un fel de optimismă așteptare a acestui sfârșit. « Războiul se apropie de sfârșit — a spus Maica Domnului fetiței Lucia Dos Santos, cea mai mărișoară dintre cei trei copii portughezi, astăzi călugăriță carmelitană la Coimbra, adăugând, însă: « Dar dacă oamenii nu vor înceta să-l mânia pe Dumnezeu, în vremea pontificatului lui Pius XI (care avea să devină Papă cinci ani mai târziu) va începe un alt război și mai înfricoșător. Dumnezeu va pedepsi lumea prin război, prin foamete, prin persecuții de tot felul împotriva Bisericii. Pentru a împiedeca toate aceste urgii eu cer ca Rusia să fie consacrată Inimei mele Neprihănite și cer comuniunii reparatoare în prima sâmbătă a fiecărei luni. Dacă oamenii vor asculta cererile mele, Rusia se va converti și pacea va domni pe pământ; dacă nu, Rusia își va răspândi erorile în lumea întreagă, provocând răsoaie și persecuții împotriva Bisericii ».

Cei buni vor fi martirizați. Papa va avea mult de suferit. Multe națiuni vor dispărea. În cele din urmă Inima mea va triumfa. Sfântul Părinte îmi va consacra Rusia, care se va converti, și lumea va avea o perioadă de pace ».

Ultima parte a mesajului, rămasă necunoscută, și care în 1960 a fost remisă în plic sigilat Papii Ioan XXIII, s'ar refera la ceea ce va urma

după aceasta perioadă de pace. Faptul că Papa Ioan, care în 1960 ar fi trebuit să dea citire ultimei părți a profeției, a preferat să păstreze secretul ducându-l cu sine în mormânt și încredințând plicul, sigilat din nou, Cardinalului Ottaviani, atunci președinte al Congregației Sfântului Oficiu, a acreditat svonul că faimosul al treilea punct al mesajului ar profetiza evenimente îngrozitoare pentru omenire.

Dar Maica Domnului ne-a arătat, în primele două părți ale profeției, cum se poate evita acest nou val de durere — a spus Card. Ottaviani.

« Maica Domnului a cerut rugăciuni și pocăință, făcând să se înțeleagă ca acestea erau mijloacele prin care se puteau evita îngrozitoarele sancțiuni care în cartea dumnezeiască a Providenței sunt destinate unei lumi definită de profetul Isaia « Terra infecta ».

Lumea a încercat să scruteze nu-mai secretul mesajului, fără însă să mediteze asupra celor spuse de Mai-

ca Domnului cu un limbaj deschis și clar.

Imensele nenorociri cu caracter mondial, a căror marmoră și victimă a fost în același timp generația noastră, ne chiamă să medităm mai curând asupra a ceea ce e public și vizibil decât asupra celor rămase secrete în mesajul de la Fatima ».

Cardinalul Ottaviani a încheiat invocând ajutorul Maicii Domnului pentru eliberarea lumii de « tirania tehnice, a materiei, a trufiei și a răsvăririi împotriva a tot ceea ce e sfânt și dumnezeesc ».

« Aici trebuie căutat secretul biruinței binelui asupra răului, a împărăției lui Dumnezeu asupra puterilor iadului; la victoria aceasta să ne ducă Stăpâna Noastră, biruitoarea tuturor creziilor, zidul de apărare al creștinătății împotriva dușmanilor de totdeauna răspunzători de tragedia și înfricoșata situație a Bisericii în vaste părți ale lumii semănate cu cruci, cu închisorile, cu atâtea durere, sfinite de suferințele și de moartea atâtor martiri ».

miscellanea

Oficiosul Vaticanului, « L'Osservatore Romano », a publicat de curând textul noului Constituții Apostolice asupra indulgențelor. Documentul constă din două părți, una teologică, cealaltă practică, și expune disciplina indulgențelor în 20 de norme care revăd și simplifică o seamă de dispoziții a Codului de drept canonic în legătură cu capitolul acesta.

Un articol important al Constituției pentru disciplina indulgențelor e acela referitor la obținerea indulgenței plene în ceasul morții.

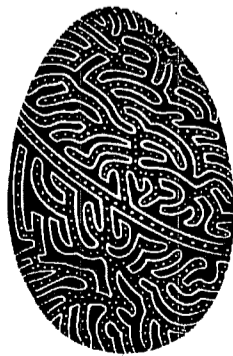
« Credinciosului în primejdie de moarte, care din motive independente de voința sa nu poate primi sfințele taine și nici binecuvântarea apostolică cu indulgența pleneră pe care această binecuvântare o implică (în baza articolului 468. p. II din Codul de drept canonic) — precizează documentul — Sfânta Biserică îi acordă totuși indulgența pleneră în momentul morții, cu condiția ca el să se găsească în dispoziția spirituală de a dori această indulgență, și ca în cursul vieții sale să fi recitat, chiar saltuar, rugăciuni. Obiectele de cult indicate pentru dobândirea acestei indulgențe « în extremis » sunt crucifixul și crucea comună.

***

Cu un « Motu proprio » Sfântul Părinte Paul VI a creat două noi organisme însărcinate cu aplicarea deciziilor Conciliului Ecumenic Vatican II: un « Consiliu al laicilor », care se va ocupa de problemele unei participări mai active decât până acum a laicilor la viața Bisericii, și o Comisie pontificală de studiu, « Iustitia et Pax », chemată să urmărească de aproape problemele sociale și pe acelea referitoare la evenimentele de care depinde echilibrul politic internațional și pacea.

Amândouă aceste organisme post-conciliare vor fi presidate de Cardinalul canadian Maurice Roy ajutat de un vicepreședinte, care va fi monsiniorul Castelli, și de doi secretari: Monsinior Glorieux, pentru Consiliul Laicilor, și Monsinior Joseph Gremillon, pentru comisia « Dreptate și pace ».

În cursul unei conferințe de presă mons. Glorieux a expus corespondențelor ziarelor italiene și străine scopurile celor două instituții.

rele ale extremismului — ale celui progresist și revoluționar, care ar vrea să facă « tabula rasa » cu toate instituțiile trecutului, cât și ale unui conservatorism dacă nu retrograd în orice caz decanocrat din timpul viu al unei societăți în plin proces de transformare — să nu înabuse sămânța bună a cuvântului nou al Bisericii.

Dacă activitatea Comisiei « Iustitia et Pax » va fi condiționată de evenimente exterioare Bisericii și care în parte depășesc scopurile instituției spirituale a acestei Bisericii ce perpetuează în timp finalitățile jertfei de sine a lui Christos, adică mântuirea, activitatea Consiliului Laicilor va dispune de o autonomie de inițiativă derivată din însăși adeziunea și participarea laicului la problemele și viața Bisericii. Scopul principal al acestui organism post-conciliar va fi acela de a realiza o unitate de acțiune între apostolatul ierarhiei bisericești și al clerului în general, și apostolatul laicilor, și de a promova o colaborare mai organică a acestor două forțe ale Bisericii, în conformitate cu cele stabilite de Conciliu prin decretul asupra apostolatului laicilor.

***

Hirotonirile preoțești sunt totdeauna ceremonii sugestive și emoționante; cu atât mai mult atunci când protagoniștii lor sunt, ca în cazul celor șaisprezece diaconi, elevii ai Colegiului Beda din Roma, oameni în toată firea, care au avut foarte târziu revelația adevăratei lor chemări, sau când e vorba de convertiții care, odată deveniți catolici, înțeleg să-și perfecționeze conversiunea cu un act de totală dedicare lui Dumnezeu și Bisericii.

Dintre cei 16 diaconi hirotoniți recent de Paul VI în Capela Sixtină, cinci erau oameni ai Bisericii anglicane. Doi dintre ei trecuseră de 60 ani și doi de 50 ani.

În discursul adresat noilor preoți în cursul ceremoniei, Papa a subliniat printre altele împrejurările istorice care deosebesc această hirotonire de alte « solemnități asemănătoare. « Acești noi preoți — a spus Paul VI — au fost aleși din sânul unui popor care, în cursul istoriei, a fost, pentru noi catolicii romani, prilej de dramă: despărțit de noi, s'a repropriat și s'a unit cu noi sub auspiciile Sfinților Grigore și Augustin; mai târziu, cu imensă durere, a fost din nou smuls din Biserica noastră, și în sfârșit, în vremuri mai recente, caracterizat de o nouă prietenie și de o nouă speranță, poporul acesta a atras spre sine dragostea și sufletul nostru ».

După ce a arătat care sunt datele și menirea preoției, Papa a spus: « Vreă bunul Dumnezeu ca ceremonia aceasta, care are loc în ziua aniversării primului anunt al Conciliului Vatican II și în această cinstită Capela Sixtină, care a fost marmora istoricească întâlniri cu cel mai înalt reprezentant al Bisericii anglicane, să vă inspire legătură mai strânsă și o prietenie mai adâncă simțită cu conaștrii voștri de altă credință dar uniti cu noi într-o creștină bunăvoință ».

Relatând evenimentul — care ar fi trebuit să aibă loc în Basilioa închinată « marelui convertit » Sf. Paul — unii comentatori au vrut să insinueze că această schimbare a programului ceremoniei ar putea fi atribuită unui « scrupul de delicatețe » față de Biserica anglicană.

Casă țărăncască